

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE**

**PROGRAM POMOĆI UZGAJIVAČIMA STOKE
ZBOG POSLJEDICA ZARAZE STOKE
BEDRENICOM U 2023. GODINI**

Zagreb, svibanj 2023. godine

1. UVOD

Početkom srpnja 2022. godine na pašnjaku Osekovo u Parku prirode »Lonjsko polje« i naselju Osekovo u Sisačko-moslavačkoj županiji prijavljena su prva ugibanja stoke tada nepoznatog uzroka. Veterinarske službe su s ciljem utvrđivanja bolesti, sprječavanja širenja i liječenja stoke poduzele sve potrebne radnje i postupke predviđene zakonom. Nakon što je kao uzrok ugibanja potvrđena bolest bedrenica, Ministarstvo poljoprivrede je donijelo Naredbu o mjerama za sprječavanje pojave i širenja bedrenice na zaraženom području („Narodne novine“, broj 85/22) (u dalnjem tekstu: Naredba 85/22) i Naredbu o izmjenama i dopunama naredbe o mjerama za sprječavanje pojave i širenja bedrenice na zaraženom području (Narodne novine, broj 88/22) (u dalnjem tekstu: Naredba 88/22), Rješenje Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane Ministarstva poljoprivrede, KLASA: UP/I-322-01/22-01/30, URBROJ: 525-09/557-22-3 od 29. srpnja 2022. godine (u dalnjem tekstu: Rješenje) te Naredbu o mjerama suzbijanja i sprječavanja pojave bedrenice na području Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 92/22) (u dalnjem tekstu: Naredba 92/22).

Izbijanje bolesti bedrenice nadovezalo se na nepovoljno razdoblje koje je obilježeno provođenjem mjera suzbijanja bolesti COVID-19 od početka 2020. godine te agresijom na Ukrajinu od veljače 2022. godine što je sve za posljedicu imalo značajan rast cijena stočne hrane, gnojiva, energenata te ostalih inputa u primarnu poljoprivrednu proizvodnju.

Zbog navedenih razloga Vlada Republike Hrvatske je donijela Odluku o donošenju Programa pomoći uzgajivačima stoke zbog posljedica zaraze stoke bedrenicom KLASA: 022-03/22-04/440, URBROJ: 50301-05/31-22-3. Provedbom navedenog Programa pomoći odobrenog na temelju Uredbe komisije (EU) br. 702/2014 od 25. lipnja 2014. o proglašenju određenih kategorija potpora u sektoru poljoprivrede i šumarstva te u ruralnim područjima spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL L 193, 25. lipnja 2014.) (u dalnjem tekstu: „Uredba 702/2014“); Uredbe Komisije (EU) 2019/289 od 19. veljače 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 702/2014 o proglašenju određenih kategorija potpora u sektoru poljoprivrede i šumarstva te u ruralnim područjima spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL L 48, 20.2.2019.); Uredbe Komisije (EU) 2020/2008 od 8. prosinca 2020. o izmjeni uredbi (EU) br. 702/2014, (EU) br. 717/2014 i (EU) br. 1388/2014 u pogledu njihova razdoblja primjene i ostalih relevantnih izmjena (SL L 414, 9.12.2020.) potencijalnim korisnicima je Pravilnikom o provedbi Programa pomoći uzgajivačima stoke zbog posljedica zaraze stoke bedrenicom („Narodne novine“, broj 144/2022) omogućeno podnošenje zahtjeva u trajanju od sedam dana bez mogućnosti nadopune, a zbog obaveze poštivanja rokova o dodjeli potpore propisanih Uredbom komisije 702/2014 s obzirom na njezin prestanak važenja 31.12.2022. godine.

Analizom podataka o provedbi Programa od strane Ministarstva poljoprivrede utvrđeno je da je dio korisnika podnio nepotpuni zahtjev dok dio korisnika nije podnio zahtjev za potporu. Po završetku rokova za podnošenje Zahtjeva za potporu, Ministarstvu poljoprivrede su se obratili predstavnici proizvođača koji nisu ostvarili pravo na potporu, a predmetna potpora nužna je za nastavak njihovog poslovanja koje je pogodjeno opisanim utjecajima.

2. CILJ PROGRAMA

Program ima za cilj kroz finansijsku pomoć gospodarstvima, obuhvaćenim provođenjem mjera iz Naredbe, osigurati naknadu po uvjetnom grlu stoke (u dalnjem tekstu: UG) zbog otežanog poslovanja kako bi se ublažili gubici nastali provođenjem mjera za suzbijanje bolesti.

3. PRAVNA OSNOVA

Program nadoknade štete primarnim poljoprivrednim proizvođačima zbog posljedica zaraze stoke bedrenicom donosi se na temelju:

- članka 39. Zakona o poljoprivredi („Narodne novine“, br. 118/18., 42/20., 127/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 52/21. i 152/22)
- Uredba komisije (EU) 2022/2472 od 14. prosinca 2022. o proglašenju određenih kategorija potpora u sektorima poljoprivrede i šumarstva te u ruralnim područjima spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL 327/1, 21.12.2022.) (u dalnjem tekstu: Uredba o poljoprivrednom izuzeću)

Potpore dodijeljene kroz ovaj Program spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzete iz obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3. s obzirom da ispunjavaju sve opće uvjete utvrđene u Poglavlju I. i sve posebne uvjete iz članka 26. točke 10 podtočke b) Uredbe o poljoprivrednom izuzeću.

4. MJERE U PROVEDBI PROGRAMA

Program će se provoditi kroz mjeru izravne finansijske pomoći u obliku naknade po UG gospodarstvima pogođenim problemima u poslovanju uslijed provođenja naređenih mjera za suzbijanje bolesti bedrenice.

5. TRAJANJE PROGRAMA

Program se provodi u 2023. godine.

6. PRIHVATLJIVI KORISNICI

Potpore se ne može dodijeliti korisnicima koji su ostvarili pravo na potporu temeljem Programa pomoći uzgajivačima stoke zbog posljedica zaraze stoke bedrenicom KLASA: 022-03/22-04/440, URBROJ: 50301-05/31-22-3 od 17. studenog 2022. i Pravilnika o provedbi Programa pomoći uzgajivačima stoke zbog posljedica zaraze stoke bedrenicom („Narodne novine“, broj 144/22).

Prihvatljivi korisnici potpore su mikro, mala i srednja poduzeća definirana člankom 2. Priloga I. Uredbe o poljoprivrednom izuzeću, koja se bave stočarskom proizvodnjom. Svi korisnici moraju ispunjavati sljedeće uvjete:

- a) biti upisani u Upisnik poljoprivrednika ili Upisnik obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava
- b) biti upisani u Registar farmi i imati upisana grla u Jedinstveni registar domaćih životinja (u dalnjem tekstu: JRDŽ) na dan 18. srpnja 2022. godine

c) biti navedeni na izvještaju veterinarske inspekcije Državnog inspektorata (u dalnjem tekstu: Izvještaj) o cijepljenim životinjama na zajedničkim pašnjacima Osekovsko polje, Repušničko polje, Gračansko polje i područje zajedničkog pašnjaka Veliko Svinjičko u skladu s Naredbom.

Na korisnike potpore se primjenjuje Deggendorfsko načelo te moraju ispunjavati druge uvjete propisane ovim Programom.

7. PRIHVATLJIVA GRLA

Za potporu su prihvatljiva sva grla korisnika koja pripadaju vrstama goveda, kopitari, koze, ovce upisana u JRDŽ na dan 18. srpnja 2022. godine. Potpora se dodjeljuje po UG.

Izravna pomoć kroz naknadu po UG zbog problema u poslovanju uslijed provođenja naređenih mjera isplaćuje se jednokratno na temelju ukupnog broja grla. Ovu potporu grlo može ostvariti samo jednom u svom životu.

Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju u provedbi ove mjere obavlja zaprimanje zahtjeva, administrativnu kontrolu i isplatu potpora u skladu sa svojim ovlastima i procedurama, a u skladu sa zakonskim okvirom za pružanje državne potpore.

8. FINANCIJSKA SREDSTVA ZA PROVEDBU PROGRAMA

Potpore opisana u ovom Programu dodjeljuje se korisnicima koji ispunjavaju uvjete ovog Programa, a financirat će se iz Državnog proračunu Republike Hrvatske za 2023. godinu s proračunske glave 06005 Ministarstva poljoprivrede, aktivnost K821074 Programi državnih i deminimis potpora i sufinanciranje infrastrukture za razvoj poljoprivrede u iznosu od 25.000,00 eura.

8.1. Iznosi potpore

Iznos potpore kojom Ministarstvo poljoprivrede dodjeljuje izravnu finansijsku pomoć iskazat će se prema broju prihvatljivih uvjetnih grla korisnika definiranih u točci 6. Programa.

Finansijska potpora po prihvatljivom UG iznosi 73,24 eura.

Ako ukupna vrijednost zahtjeva premaši omotnicu predviđenu za provedbu ovoga Programa, maksimalni jedinični iznos po prihvatljivom UG proporcionalno se smanjuje.

9. PROVEDBA I KONTROLA PROVEDBE PROGRAMA

Pravilnikom o provedbi Programa pomoći uzgajivačima stoke zbog posljedica zaraze stoke bedrenicom u 2023. godini, detaljno će se propisati način, rokovi i dokumentacija potrebna za podnošenje zahtjeva, administrativna kontrola zaprimljenih zahtjeva, način konverzije broja grla u UG, odobravanje i isplata potpore, te način izvještavanja, kontrola na terenu i povrat potpore.

Ukoliko se kod korisnika potpore sustavom kontrola koje provode Ministarstvo poljoprivrede Republike Hrvatske, Državni inspektorat Republike Hrvatske ili Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju utvrdi nesukladnost iz propisa vezanih za označavanje i registraciju stoke te prijavu premještanja stoke u razdoblju od 12 mjeseci nakon isplata potpore, korisnik se obvezuje izvršiti povrat potpore u Državni proračun Republike Hrvatske u roku od 30 dana od dana utvrđivanja nesukladnosti.